

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană/Municipiul București
Clasa a IX-a
7 martie 2015

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care vor fi adăugate la subiectul I.
- Timpul de lucru este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

Citiți cu atenție următoarele surse istorice:

A. „Opoziția fățișă și dramatică dintre patricieni și plebe va constitui principalul fenomen social roman (...). Plebeii vor obține, puțin câte puțin, anumite drepturi (...) În 421 î.Hr., posturile de chestori au devenit accesibile și plebeilor. (...) În anul 367 î.Hr., (...) datornicilor li se va permite restituirea sumelor de bani către creditorii în trei rate anuale. (...) În plus, unul din cele două posturi de consul putea fi ocupat de plebei. (...)”

Fără să fi avut inițial o idee imperialistă clară, statul roman se temea că alte puteri inamice i-ar putea pune în pericol stabilitatea. Pe lângă aceste temeri, au existat diferiți factori care vor contribui la stimularea intervenționismului militar, la lărgirea sferei de dominație, inclusiv prin anexarea forțată a altor țări. Cuceririle romane vor spori puterea Senatului, mulți dintre membrii acestuia consolidându-și poziția prin îndeplinirea rolului de comandanți militari în provincii sau în teatrele de operațiuni. Prezența militară activă în zonele extraterritoriale va avea drept consecință necesitatea menținerii armatelor departe de patrie, pe perioade îndelungate. (...) Din punct de vedere economic, ocuparea noilor teritorii va îmbogăți oligarhia senatorială (...) și va favoriza ascensiunea de neoprit a unei clase financiare, cavalerii, cu interese imperialiste și cu o putere în creștere, care va încerca să împartă cu Senatul primatul în sfera politică.”

(coord. J.M. Cuenca Toribio, *Istoria universală*)

B. „Timp de aproape un secol și jumătate, Imperiul cunoaște o perioadă de ordine și prosperitate. Este vorba de *pax romana*, opera a două dinastii: Antoninii și Severii.

«Secolul Antoninilor» (96-192 d. Hr.) marchează apogeul Imperiului Roman. (...) Traian, care domnește între 98 și 117 d.Hr., amintește mult de *Augustus* prin simplitatea și prin bunele relații pe care le are cu Senatul. Excelent general, reînnoadă firul politicii de cuceriri și anexiuni, punând stăpânire pe Mesopotamia și Dacia, regiune situată la nordul Dunării. Dar el se dovedește, în același timp, un excelent administrator. Reorganizează finanțele și justiția, introduce, la rândul său, în Senat numeroși provinciali și întreprinde lucrări de anvergură. Sub domnia sa (...), un nou forum este construit la Roma, ca și coloana care-i poartă numele și care a fost ridicată pentru a consemna victoria asupra dacilor. (...)

Succesorul său, Hadrian, (...) adoptă imediat în Orient o politică pe măsura mijloacelor militare de care dispune, abandonând cuceririle recente ale lui Traian și stabilind frontiera Imperiului pe Eufrat. Domnia sa este un șir lung de călătorii efectuate în diferitele zone ale Imperiului, pentru a supraveghea provinciile, a inspecta și a reorganiza legiunile, a întări *limes-ul* (limitele fortificate ale Imperiului).”

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la sursele istorice date, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei A, două informații referitoare la plebei. **8 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei B, două informații referitoare la acțiunile militare ale lui Hadrian. **8 puncte**

3. Precizați, pe baza sursei B, aprecierea referitoare la domnia lui Traian, susținând-o cu o informație selectată din sursa istorică dată. **7 puncte**
4. Menționați, pe baza sursei A, două fapte istorice referitoare la expansiunea teritorială a Romei între care există o relație de cauzalitate, specificând informația cauză și informația efect. **7 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la Regatul Dac, în afara celor la care se referă sursele A și B. **10 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA (50 puncte)

Elaborați, în aproximativ trei- patru pagini, o sinteză despre ***Orient și lumea greacă în Antichitate***, având în vedere:

- menționarea unei asemănări între rolul spațiului istoric pentru egiptenii din Orientul antic, respectiv pentru grecii antici;
- precizarea unei atribuții politice a monarhiei egiptene și prezentarea unui fapt istoric prin care se reflectă exercitarea ei;
- precizarea unei caracteristici, în plan politic, a democrației ateniene și prezentarea unui fapt istoric care ilustrează această caracteristică;
- menționarea a câte două caracteristici ale arhitecturii orientale, respectiv ale artei plastice grecești;
- prezentarea unui model în educație, în lumea greacă;
- menționarea a două valori specifice educației din lumea greacă, promovate și în societatea contemporană.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 de puncte.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapă județeană/Municipiul București
Clasa a IX-a
7 martie 2015

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDĂ PUNCTAJ INTERMEDIAR

SUBIECTUL I

1. **Câte 4 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a oricăror două informații referitoare la plebei. **(4p x 2 = 8p)**
2. **Câte 4 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei B, a oricăror două informații referitoare la acțiunile militare ale lui Hadrian. **(4p x 2 = 8p)**
3. **3 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei B, a oricărei aprecieri referitoare la domnia lui Traian;
4 puncte pentru selectarea informației din sursa B.
4. **7 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a oricăror două fapte istorice referitoare la expansiunea teritorială a Romei între care există o relație de cauzalitate, specificând informația cauză și informația efect.
5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la Regatul Dac, în afara celor la care se referă sursele A și B. **(2p x 2 = 4p)**
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
(3p x 2 = 6p)

Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/ a câte unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;

Total 40 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **3 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între rolul spațiului istoric pentru egipteni în Orientul antic, respectiv pentru grecii antici
- **3 puncte** pentru precizarea oricărei atribuții politice a monarhiei egiptene
2 puncte pentru menționarea oricărui fapt istoric prin care se reflectă exercitarea atribuției precizate
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici,
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat,
- **3 puncte** pentru precizarea oricărei caracteristici, în plan politic, a democrației ateniene
2 puncte pentru menționarea oricărui fapt istoric care ilustrează caracteristica precizată
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici,
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat,

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale arhitecturii orientale, respectiv ale artei plastice grecești
(2px4=8p)
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui model în educație, din lumea greacă
3 puncte pentru prezentarea modelului menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici,
- 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la modelul în educație menționat;
- **Câte 4 puncte** pentru menționarea oricăror două valori specifice educației din lumea greacă, promovate și în societatea contemporană
(4px2=8p)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;1
- **3 puncte** pentru **evidențierea relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu

Total – 100 puncte